

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

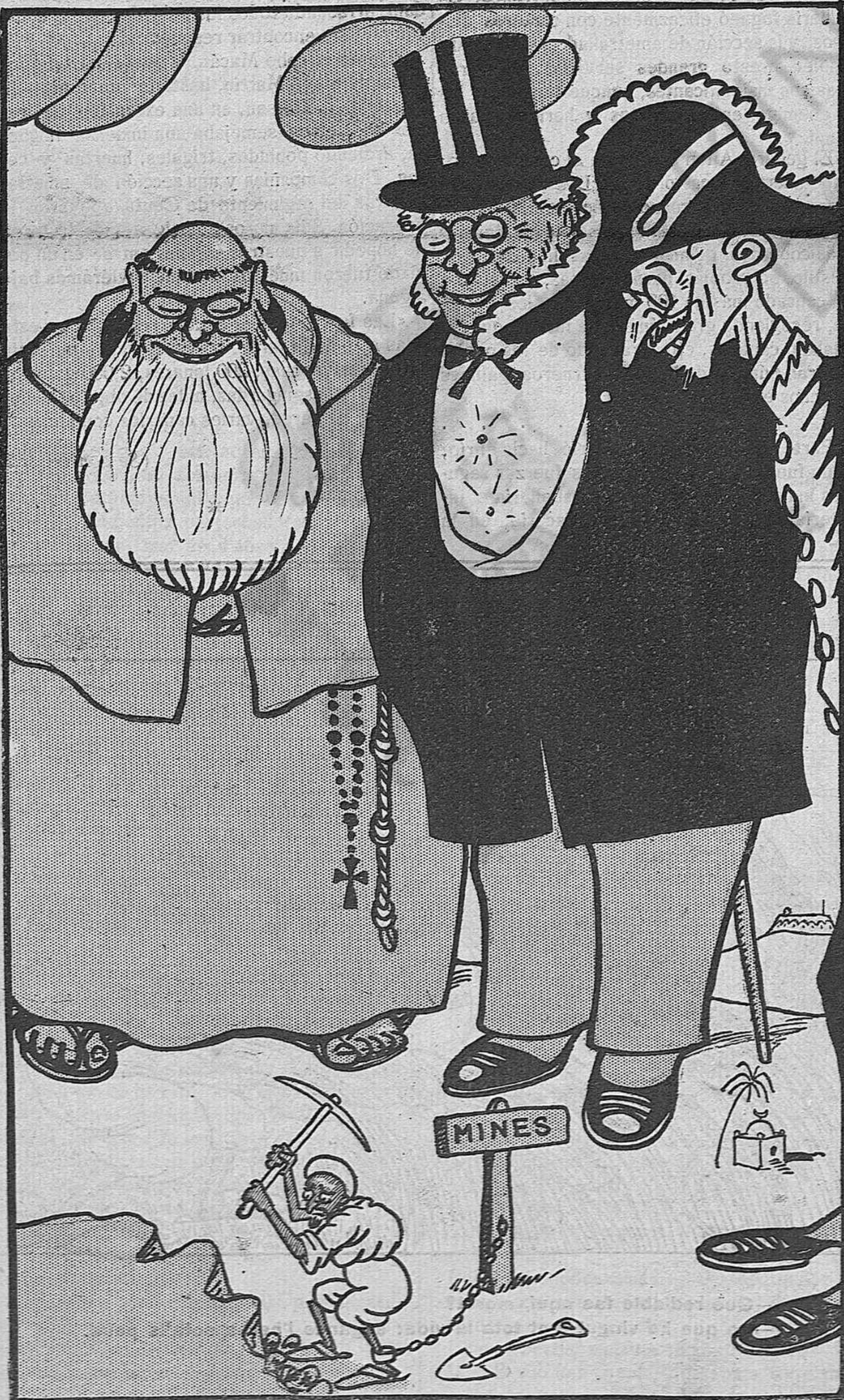
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

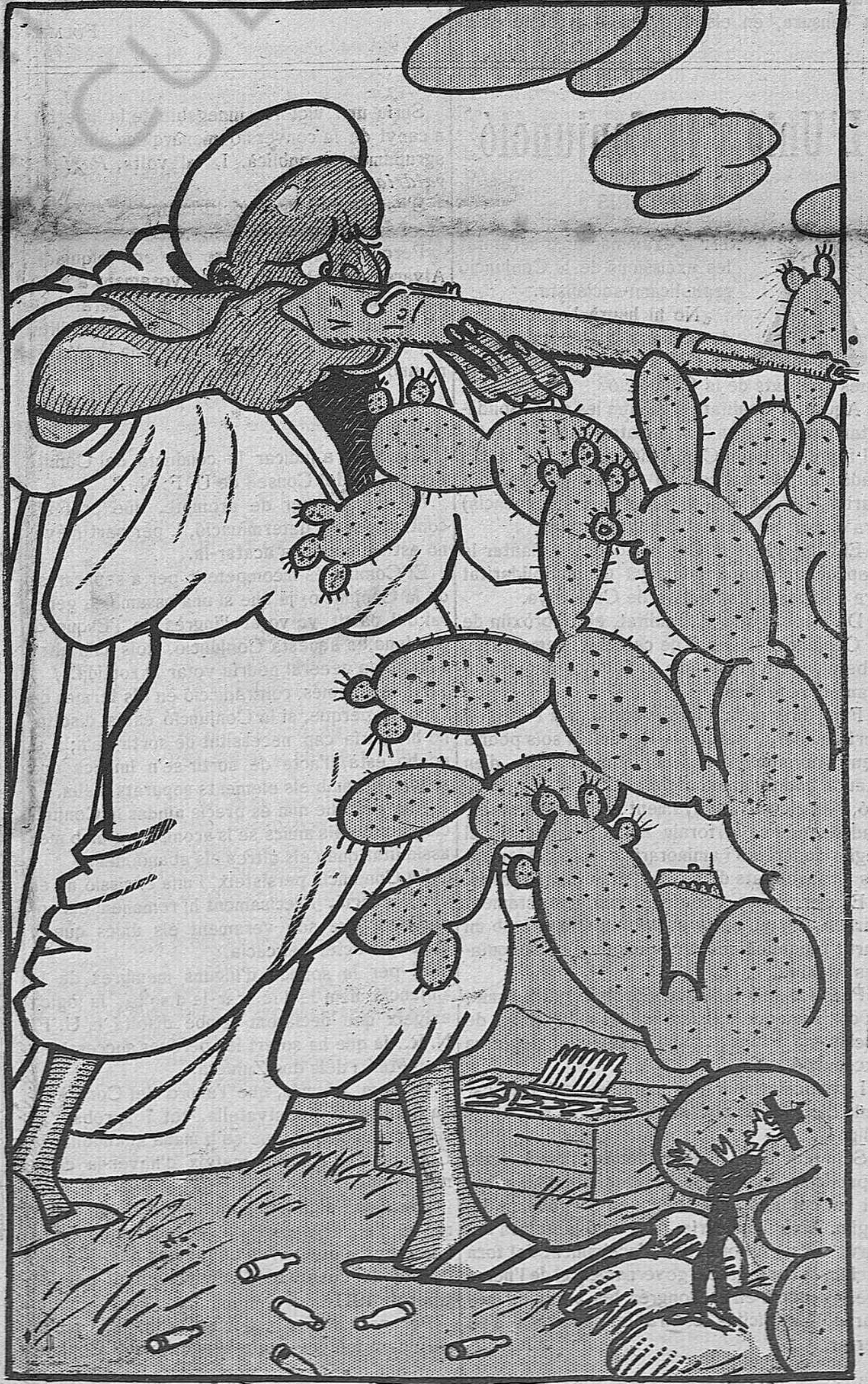
ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

Aspectes del senyor Moro

Tal com el veuen els uns.

Tal com el veuen els altres.

LA SANG DEL MARROC

Amagant la veritat

AVANT l'innegable gravetat dels successos del Marroc, el Govern del comte de Romanones ha adoptat el procediment més baix i més pueril que's pot adoptar en aquests casos: i és el de mentir, desfigurant els fets, amagant el nombre de baixes i fent ostentació d'optimisme a l'hora mateixa en què a l'altra banda de l'Estret de Gibraltar se produeixen esdeveniments dolorosíssims.

En 1909, el Govern d'en Maura també va voler minvar l'importància real dels fets d'armes d'Àfrica. Però és de justícia regoneixer que no va arribar als extrems de despreocupació dels governants demòcrates (!) d'ara. Si en 1909 s'intentava rebaixar la gravetat dels successos, en 1913 s'intenta escamotejar-los quasi del tot.

No més cal ficar-se en lo que succeeix en les relacions de baixes. Aqueixes relacions se fan públiques molt tard i es donen sempre fragmentàriament. S'adopta la fórmula del *se continuarà*, però resulta que la continuació no ve. Així tenim, per exemple, que a hores d'ara no se sab exactament el nombre de baixes que s'ha sofert en els primers sagnants combats que en la rodalia de Tetuán han tingut lloc.

En el cas del «General Concha», el liberalisme i la veracitat dels governants actuals se tradueix en el fet particularment xocant de que la censura, en els telegrams i telefonemes

enviats a províncies des de Madrid, tatzà nombroses paraules del *parte* oficial facilitat als periodistes madrilenys.

Entre les paraules tatzades hi havia les que deien que'ls moros d'Alhucemes havien fet presoners a onze tripulants del canoner embarcat.

«No és infantil, no és estúpid, impedir la transmissió d'una nova que no podia ja amagar-se i que al cap d'unes quantes hores havia d'ésser coneguda de tothom?»

Mes això són detalls. Lo pitjor és que'l Govern ha volgut desfigurar per complet la significació dels fets de Tetuán. Però allò que per telegraf no s'ha pogut saber, s'ha sabut per correu.

Les cartes particulars, vingudes de Ceuta, donen compte de que la situació és gravíssima, que les tropes espanyoles han sofert forts contratemps, que'ls hospitals de Ceuta estan plens de ferits, que en els primers combats els espanyols varen tenir més de quatre-centes baixes.

El Govern, parlant mentiderament de les operacions militars del Nord d'Àfrica, sols ha aconseguit que la veritat trigués tres o quatre dies a ésser coneguda.

Aviat ha sigut agafat en mentida, i d'aquí endavant no mereixeran cap crèdit a ningú els seus informes sobre la guerra.

Això no pot produir altre efecte que augmentar l'incertitud, l'angunia i l'ira del poble.

FULMEN

ció, malgrat els acords de incorporacions incompetents. I pensin, els responsables de l'irreflexiva decisió, que bé podrien haver-se equivocat de difunt, i que, tot certificant la mort de la Conjunció, haguessin decretat la de l'U. F. N. R....

GABRIEL ALOMAR

LA GUERRA AL MORO

Telegrams copiats de «Las Noticias»

«Madrid 16.—El jefe del Gobierno ha manifestado que las noticias que se reciben de Marruecos son mejores. Se ha referido al último combate, diciendo que ha sido una bonita operación de guerra.»

«Rincón Medik, 15.—Por informes que van llegando, la jornada de hoy puede calificarse de gloriosa, de tal forma, que el escarmiento hecho al enemigo quedará imborrable en la memoria de los moros.»

«Mientras las fuerzas peninsulares batían al enemigo, desalojándolo de sus posiciones después de causerles enormes bajas, las fuerzas regulares indígenas de Melilla tomaban los poblados de la cábila de Beni Hozmar, llevándose por delante a los numerosos enemigos que encontraban, a los cuales iban matando uno tras otro.»

«Parapetados en un monte cercano al río había 22 moros, buenos tiradores, que hacían mortífero fuego: dada la voz de ¡adelante!, nuestras fuerzas arremetieron contra ellos, al mando del coronel Belenguer, llegando sin disparar un tiro, matándolos a machetazos, así como a otros 14 que había en un barranco. La artillería fogueó eficazmente con certeros disparos, y la sección de ametralladoras de Ceuta también prestó grandes servicios. Nuestras bajas son insignificantes, aunque sensibles; las del enemigo, entre muertos y heridos, pasan de mil.»

«El general Alfau estuvo en el campamento, dando acertadísimas órdenes. Las fuerzas regulares de Melilla, cuando atacaban, lo hacían cantando e insultando a los enemigos, llamándoles cobardes, gallinas y otras lindezas por el estilo, no propias para escritas; ellas sólo han causado más de 100 muertos a los rebeldes, recogiendo gran número de fusiles, gomas chilabas, cananas, etc., trayendo de los poblados gran número de bueyes, carneros, gallinas y muchos enseres.»

«Parte del enemigo se corrió hacia el río, donde fueron a encontrarlos las fuerzas regulares indígenas de Melilla, con caballería e infantería, dando una verdadera cacería, en la

que encontraron la muerte ininidad de moros. Después, trepando por los montes de Beni Hozmar, llegaron a Bensenmetan y otros poblados que se asientan en sus faldas, tomándolos y destruyéndolos, recogiendo inmenso botín.»

«Melilla, 16.—En la visita hecha al hospital por el comandante de Marina señor Bustamante, éste se ha acercado al lecho que ocupa el cabo de cañón Antonio Mesa que se halla gravísimo.»

«Le ha besado en la frente diciendo: Este beso te lo doy por tu madre, ya que ella no puede hacerlo.»

«La escena ha emocionado a todos los que la han presenciado.»

«París, 16.—(Tánger).—Los moros después de sufrir grandes pérdidas, han quedado completamente desmoralizados.»

«Las bajas españolas son de poca importancia.»

«Cádiz, 16.—A bordo del vapor «Canalejas» que acaba de fondear, han llegado varios heridos en los últimos combates.»

«Creen los que han venido que el Raisuli está en el interior, excitando la guerra a los cabileños, enfermos casi todos de paludismo.»

«Han sido enviados a Larache 500,000 cartuchos mauser y otros pertrechos.»

«Tetuán, 16.—Rincón Medik 16 (8'45 noche).—A la una de la tarde salieron tropas regulares indígenas de Melilla, milicias voluntarias de Ceuta y el tabor de policía, dirigiéndose por el camino de río Martín a la cábila de Beni Nadam, arrasando todos los poblados que la constituyen, sin encontrar resistencia.»

«Desde el cabo Macán, la punta extrema derecha de playa Martín, hasta las cercanías de la cábila de Kuitsan, en una extensión de varios kilómetros, semejava una inmensa hoguera, ardiendo poblados, trigales, huertas y casas. Dos compañías y una sección de ametralladoras del regimiento de Ceuta apoyaron la operación. Seis moros enemigos que trataron de impedir a nuestras fuerzas entrar en un poblado fueron muertos, sin que tuviéramos baja alguna.»

«Las fuerzas antes citadas regresaron a esta a las seis de la tarde, trayendo riquísimo botín 110 reses vacunas, 200 lanaras, 2,000 gallinas, escopetas, espingardas, miles de objetos raros, un reloj de pared, varios canarios con jaulas.»

(Se continuará)

*

L'Unió i la Conjunció

COMENTARIS

NEM a examinar amb serenitat les excissions de la Conjunció republicano-socialista.

¿No hi haurà hagut un cas de conflicte o oposició repentina, inesperada, entre les dues finalitats de la Conjunció?

Aquestes finalitats eren com les de la Solidaritat catalana, una immediata i l'altra remota. El fi pròxim de la Conjunció era impedir la tornada d'en Maura, com el fi pròxim de la Solidaritat (an el qual va faltar per negligència) era oposar-se a la llei de jurisdiccions.

El fi llunyà de la Conjunció era implantar la República, com el fi llunyà de la Solidaritat era la llibertat col·lectiva de Catalunya.

De manera que, en realitat, el fi pròxim de la Conjunció era un fi de caràcter democràtic, lliberal, i el fi remot era un fi de caràcter propiament republicà.

Fijs diré més: l'un fi s'oposava a l'altre en certa manera, perquè la República sols podria venir revolucionàriament, i la tornada d'en Maura podria provocar o accel·lar la revolució, i en canvi l'allunyament del partit conservador, en la seva forma actual, afiançaria el règim monàrquic i aminoraria considerablement les probabilitats d'una subversió republicana.

Es clar, doncs, que tenen raó, estrictament parlant, els qui declaren incompatibles amb un partit republicà les declaracions d'en Melquíades Alvarez.

Però jo, amb tot el meu probat radicalisme, us confesso que hauria vacil·lat molt abans de decidir-me a fulminar una taxativa, categòrica excomunio.

I, particularment, les paraules del meu car amic Lluís de Zulueta me semblaven raonables i dignes.

Suposem que demà s'efectua l'ingrés dels republicans de la dreta en la monarquia, i sobre tot llur col·laboració directa en els governs del règim. Això implicaria l'exclusió absoluta del partit conservador actual, l'acabament del torn pacífic, la consagració governamental de l'home que pronuncia en el Congrés les paraules més clares i explícites contra la condemna d'en Ferrer.

Serfa una victòria innegable de la llibertat, a canvi de la conversió monàrquica d'un petit agrupament republicà. I, tal volta, *París bé valdria una missa*.

S'hauria complert victoriosament el primer ideal de la Conjunció, el fi pròxim.

Perque no's pot creure que en Melquíades Alvarez se rebaixés vergonyosament a assumir el capdillatge del nou partit lliberal de la monarquia per a compartir la responsabilitat del vell sistema de torn pacífic amb en Maura ni amb la seva representació.

Anem ara a judicar la conducta del Comitè permanent del Consell de U. F. N. R.

Me cal dir, per de prompte, que protesto contra la seva determinació, i, per part meua, no estic disposat a acatar-la.

El Comitè és incompetent per a separar-se de la Conjunció, ja que si una assemblea general del partit va votar l'ingrés de l'Esquerra catalana en aquesta Conjunció, sols una altra assemblea general podria votar la sortida.

Hi hà, ademés, contradicció en els termes de l'acord; perquè, si la Conjunció estés disolta, no hi hauria cap necessitat de sortir-se'n; i, si no ho està, l'acte de sortir-se'n implica una solidaritat amb els elements separats d'ella.

Ara més que mai és precís ajudar ia Conjunció, perquè als amics se'ls acompanya amb més assiduitat quan els altres els abandonen.

La Conjunció persisteix, i una excissió no és una dissolució. Precisament hi romanen els socialistes, que són verament els únics que li donen caràcter i eficàcia.

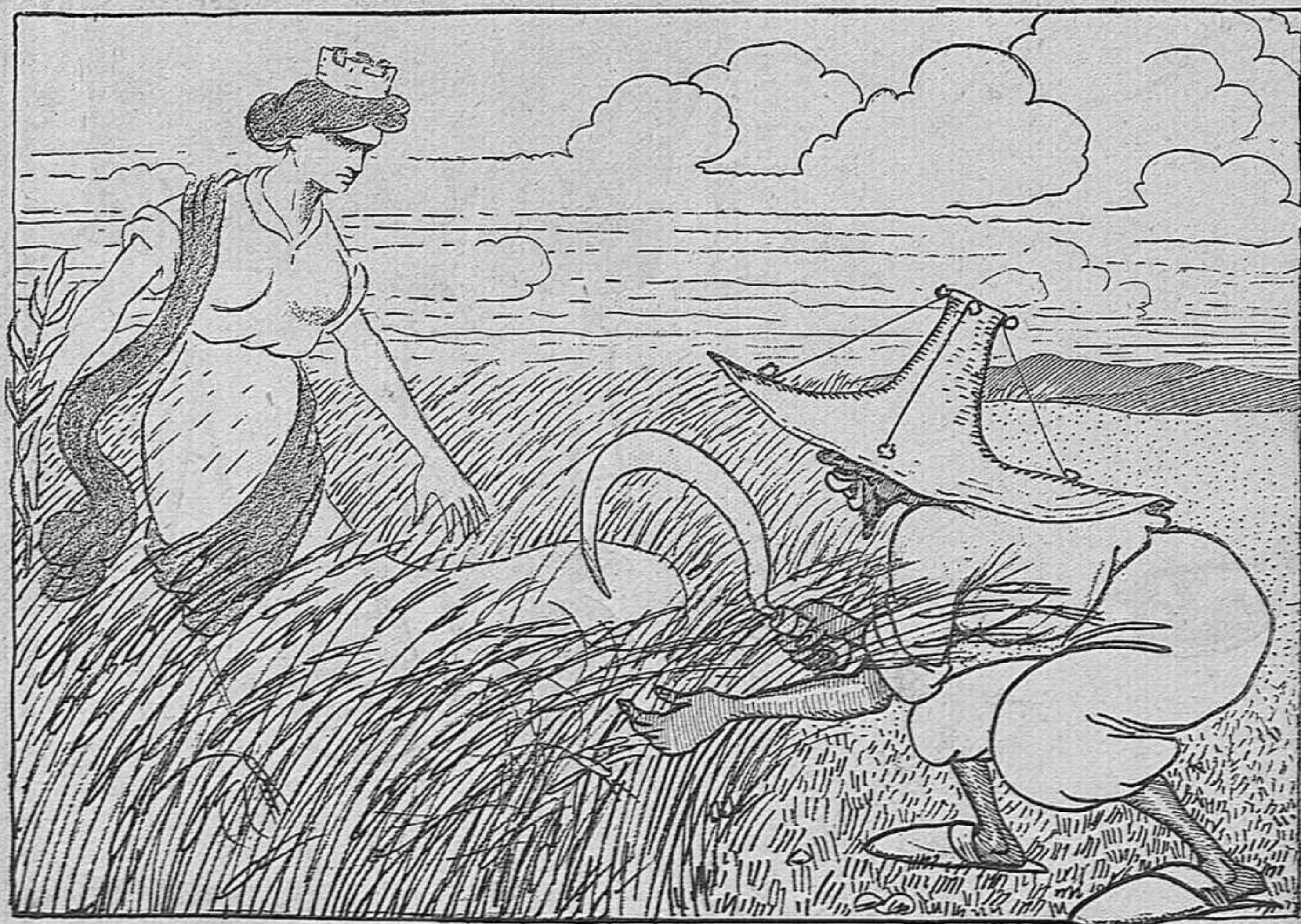
Si per la sortida d'alguns membres de la Conjunció, hem de declarar-la disolta, la lògica exigeix que declarem també disolta la U. F. N. R., ja que ha sofert les pèrdues successives d'en Miró i dels dos Zulueta.

Pensem, ademés, que l'acord del Comitè és un desaire an en Salvatella, tot i aprobant la seva conducta; perquè se li mana abandonar la Conjunció a l'endemà mateix d'haver-la calorosament defensada.

¿Serà que alguns esperaven ocasió de separar-se d'un organisme on se trobaven violents i estranys, i esperaven un pretext per a desfer l'acord de l'assemblea reunida en el mes de janer de 1911?

Per part meua proclamo altament que'm considero integrat, com sempre, en la Conjun-

TREBALL INTENSU

—Què rediable fas aquí, moret?

—Lo que he vingut fent tota la vida: segar-te l'herba sota'ls peus.

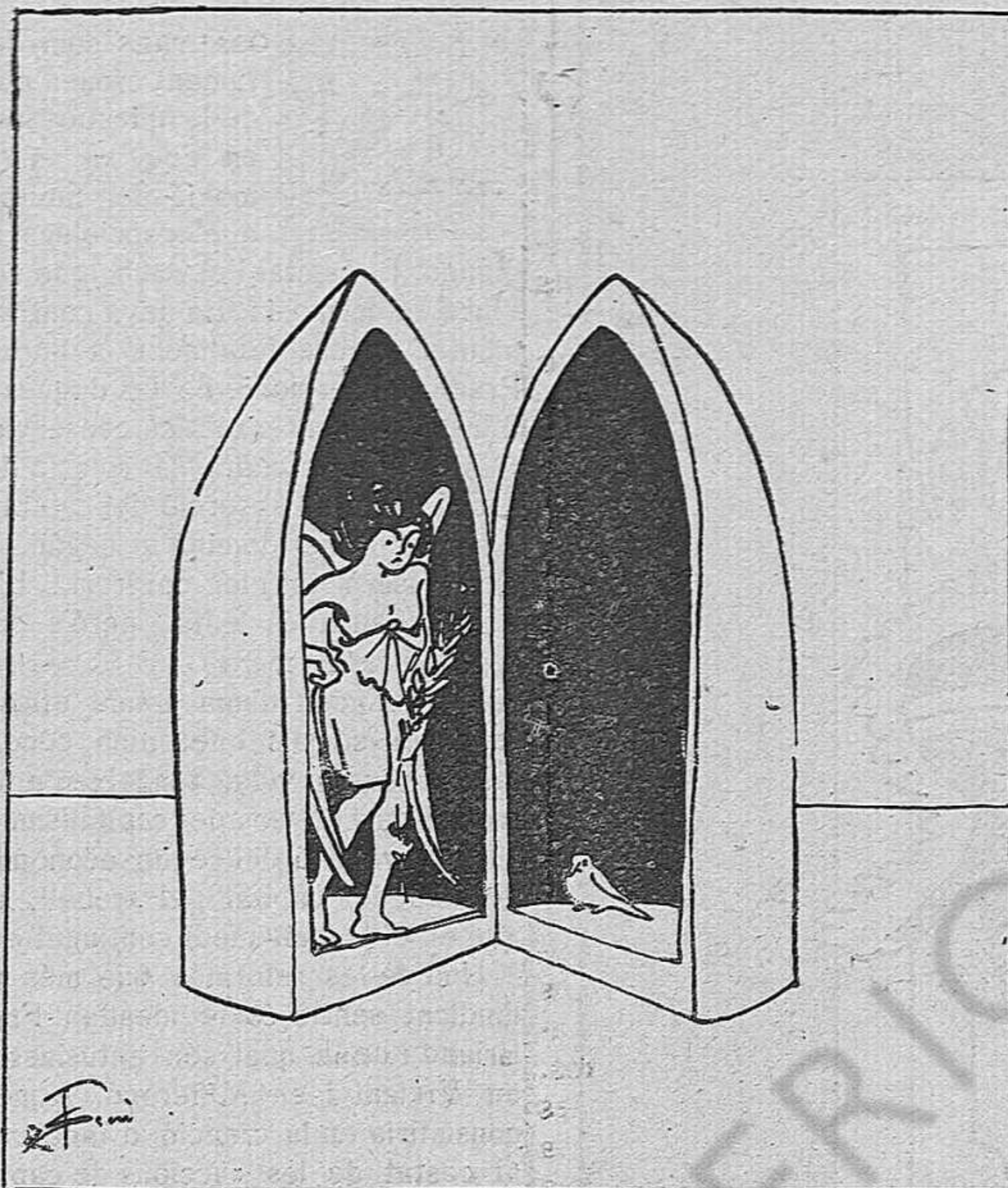
Optimisme

Això marxa vent en popa!
—diuen nostres governants.—
Els que'ns volen fer caure
han hagut de plegà el ram,
i nosaltres, cada dia,
anem trobant-nos més alts.
Mercès a nostra política
demòcrata i tolerant
hem lograt lo que abans d'ara
ningú havia lograt mai.
Hem reconstituït l'hisenda,
hem dat apoi al treball,
amb transigències honroses
hem vist renàixer la pau,
i en elogis al monarca
les esquerres se desfàn.
Pel comerç i per l'industria
hem conquerit nous mercats,
i al Marroc—on nostra patria
ha tingut èxits brillants—
la nostra santa bandera
gloriosa al vent voleiant,
proclama que avui els moros,
convençuts, al cap-de-vall,
de que l'ésser amics nostres
els durà ventatges grans,
ens veneren com a pares
i ens estimen més que a Alà!
No vol dir res que algún dia,
de sobte, es senti pim, pam!
i estesos a terra, quedin
alguns obrers o soldats.
Això és de poca importància;
lo verament important
és enviar-hi, de *plantilla*,
un bon estol d'empleats,
amb grans sous que, no cal dir-ho,
el bon poble els pagarà.

VERDUM

CARICATURA ESTRANGERA

La pau està assegurada...

...molt ben assegurada, dintre una bala de canó.

(Del Fischietto).

Si la monarquia no és incompatible amb la democràcia, com afirmen alguns *evolutius*, la religió tampoc és incompatible amb el progrés, afirmem nosaltres.

El qui contradigui la nostra afirmació és que no ha vist mai l'església de Sant Agustí, il·luminada elèctricament; ni a mossèn Pollastre, amb el berret de teula enganxat amb aigua-cuit, guiar-se personalment l'auto en plè carrer d'en Salmerón; ni la processó que'ls missioners del Sagrat Cor de Maria varen celebrar el diumenge passat.

En aquesta processó, la Mare-de-déu era portada en tabernacle amb un automòbil a sota, caminant a poc a poc.

L'efecte era meravellós i progressiu a tot ésser-ho.

No més tenia una contra, que, en lloc de flaira divina, al passar la Santa Verge, deixava tuf de benzina.

El comte de Romanones podrà no ésser un governant de primera força, però no pot negar-se que és un ironista d'altura, i un xistós de marca major.

Els seus amics, amb motiu de l'èxit que ha obtingut en els últims aconteixements polítics, pensen regalar-li unes grans estores d'esquil·lar, amb una inscripció que digui, en lletres d'or: «Al Gitano major del Regne».

I l'il·lustre bifi, en lloc d'enfadar-se per l'alusió, diu que amb molt gust acceptarà l'obsequi, i el posarà en un lloc preferent del seu despatx, afegint-hi a sota aquesta altra inscripció: «Fés que't diguon esquilador i procura no ésser mai esquilat».

¡Aprende, pueblo!

I després aplica la màxima.

En la comedia representada darrerament en el Senat espanyol, al venir l'acte de la votació del projecte de Mancomunitats, alguns actors de punta que havien de dir «sí», varen dir «no», i al final, com sab tothom, va resultar una olla.

El director d'escena, aturrullat pels que varen dir «sí» i pels que varen dir «no», va trobar-se en un compromís—en un Garcia Prieto, que diria un company—i, per no caure ell, va fer caure ràpidament el teló.

Aquesta malaguanyada comedia pot passar a l'història amb el títol de *Don Alvaro (Figuerola) o la fuerza del sí y del no*.

Per cert que, segons referències, un dels galans de *lance* que va dir «no» més teatralment, fou l'insigne autor d'*El gran galeoto*.

Trobem que va fer una acció lleïta. *Garai!*

Pase, por primera vez, y vive Dios, que es pasar!
que don José voti en contra de les Mancomunitats.

LA GITANADA

COMEDIA ROMANONESCA EN 3 ACTES I EN VERS

ACTE PRIMER

Despatx de la Presidencia.—Romanones i Aña.

—Senyor comte, això s'embruta.

—Massa que ho veig, dies hà.

—Al Congrés ja no'l respecten,

al Senat ningú en fa cas;

la conjura monerista

segueix més ferma que mai

i, a judicar pels indicis

que aquí i allà vaig pescant,

van a fer-li la traveta.

—Còm?

—Provocant un debat

amb un motiu qualsevolga,

i, quan els vinga bé..., plaf!,

una votació i a terra!...

—Són molts?

—Molts, i tots armats

amb una llengua temible.

—Lluita d'el·loqüència?... Bah!...

Aquesta tarde, a les quatre,

veniu-me a sentí al Senat.

—Què pensa fer?

—Reventar-los.

—N'està ben segur?

—I tal!...

ACTE SEGON

Saló de sessions del Senat.—Romanones i varis senadors.

—Senyors: fins als meus oïdos

arriba un rumor estrany.

MORITZ XV

Pel millor camí

REPARANT el desgavell que impera en el camp republicà, i l'evolució que preparen alguns dels capitosts, en algunes regions ja s'ha iniciat l'idea d'organitzar-se en agrupacions regionals independents, vivint completament deslligades de tota mena de marmessories madrilenyes.

Ens plau molt, l'actitut d'aquests republicans, i ens plauria més, encara, si obeís a un íntim convenciment i no a un moment de despit.

Per interès, precisament, dels nostres ideals, fa molt temps que venim aconcentrant la conveniència d'organitzar fortament el partit republicà de Catalunya, alleugerint-nos d'inicials ridícules i d'adjectius pertorbadors.

Ara més que mai és d'absoluta necessitat l'organització robusta de les forces republicanes, constituint fortes agrupacions regionals.

Els prohoms republicans se disposen a entrar a la monarquia per a aconseguir del règim unes lleis positivament democràtiques.

La democràcia deu preparar-se per a rebre les i aplicar-les a la vida nacional, fent, entre tots, veritable tasca progressiva.

Es una imperdonable tontería, la dels republicans que, fingint amb una mica de retràs una indignació que no senten, llençen els més violents dicteris contra'ls qui, en ús d'una perfecta llibertat d'opinar, creuen que és tasca més positivament liberal l'intervenció directa dels homes progressius en la governació de l'Estat, que'l culte romàntic a l'ideal des d'una oposició estèril.

A nosaltres ens mereixen confiança les actituds reflexives, per més que'ns disgustin com a homes de partit, i ens inspiren menyspreu les declamacions desafortades, encara que siguin amb paraules que afalaguin els nostres oïdos.

Volem dir-ho ben alt. Ens agradaria molt el veure a homes com en Melquiades Alvarez, els Zulueta, en Giner de los Ríos i altres eminents republicans dintre un mñisteri i disposant de la *Gaceta*, que no pas contemplar-los dirigint microscòpiques agrupacions republicanes i perdent-se estèrilment, per a la causa de la llibertat, unes poderoses iniciatives i unes enèrgiques activitats.

Ens plauria que hi anessin ells, però no aconsellaríem pas a ningú que'ls seguís cap a la monarquia. No necessiten exercit. El poble deu continuar essent republicà.

Els prohoms, desde dintre la monarquia, que donguin lleis liberals; el poble, des del camp republicà, que faci costums democràtiques.

Cada hù, des del seu cantó, pot fer amb pocs anys una tasca més feconda que la realitzada ja fa prop de mig sigle, perdut en unir-nos, desunir-nos i tornar-nos a unir, per a barallar-nos de nou a l'endemà.

Deixem als prohoms de Madrid que probin de democratitzar l'actual règim i obliguem-los, amb la nostra simpatía, a que procurin que'ls resultats justifiquin la seva evolució.

Però en les provincies, en les regions espanyoles, reorganitzem federativament les forces republicanes, robusim la fè del poble en l'ideal republicà, conquerim els municipis, les diputacions i tots els llocs des d'on pot fer-se obra positiva, i quan la causa del Progrés tinga veritables defensors a dalt i bons practicadors a baix; quan les lleis avençades que's conquereixin, trobin costums on arrelar; quan s'hagin palpat els beneficis d'una vida de veritable llibertat, si el règim vol recular, serà substituït sense sotragades pel règim que més bé s'emmotlli al sentiment popular, i serà una hermosa realitat la somniada instauració de la República.

IEPH DE JESPU

SONATA CII

UNA?

—Sí; una...

Veiam si s'aquieten els nirvis.

Per arribar aquí, he hagut de venir corrent.

Veureu. Jo pujava per la rambla, pacíficament, com sempre.

De sobte veig venir un escamot de ciutadans, cridant «¡Abajo la guerra!»

Desseguida surt la policia i comença a fer la guerra, que tenia d'anar a baix, amb els que cridaven.

Jo, que això d'«¡Abajo la guerra!» no ho dic, però ho penso..., cametes, ajudeu-me!

He trencat pel carrer de la Canuda, he pujat pel de Ventrellans, i, tombant pel carrer de Santa Agna i seguint pel Portal de l'Àngel, aquí em teniu.

Però... ja poden cridar «¡Abajo!» que, per per ara, em sembla que cada dia s'arregla, això de la guerra aquesta.

Es una bestia maleïda, això del moro. Té més vida que una cua de sargantana, i una cua

de sargantana és una cosa que'n té molta, de vida.

Primerament, un cop separada del cos, se mou com un belluguet i es retorça com un diable. Després torna a néixer. Figureu-vos que això és tenir més vida que'ls gats; que és tenir vides per a donar i vendre; que és un *seguro* de cua: un present de la mare naturalesa.

Doncs bé, el moro és així. Ne mateu un? Abans no és mort, sempre té temps d'arribar a fer les paus. Ne mateu dos? Les paus i un «fanto».

Ah!, i ara mateu-ne tants com volgueu. Tornen a bellugar-se com les cues de sargantana, més bellugadices que mai, sempre amb ganes de fer mal.

Veurem còm acabarà. Jo jugo en contra.

Contra la guerra i contra en Romanones; el qual, ja és hora de dir-ho, no te modos ni vergonya...

Sí, homes, sí. Ja està dit.

Creieu que té modos, el que invita a moltes persones, per a divertir-se a la torre, i al cap de poca estona els tira la-porta pels naços i se'n va tot satisfet?

Creieu que és tenir vergonya, el comprar i quedar a deure?

Naturalment que no.

Doncs, això ho ha fet *don Alvaro*. Comprar una tolerància—benevolencia, si us sembla,—prometent pagar-la amb moneda de Mancomunitats, anti-clericalisme, abolicó de la llei de jurisdiccions i altres coses... Després, vinga no pagar.

La sort que, tant ell com els altres, poden dir-se: «Si m'embrutes, t'emascaro»...

Sempre que us parlo de política, voldria equivocar-me; perquè, com parlo sense embuts i no tinc pèls a la llengua, dic lo que'm sembla i lo que crec.

Es a dir: vinga predicar desgracies, traicions i desgavells.

El mal està en que ho encerto. No falla.

Allò de «Pensa mal i no erraràs», sembla fet exprés per a aquest país.

I sinó que pensin bé, de canaris republicans, de lliberals monàrquics i de paus assegurades.

Res, que no n'hi hà un pam de nèt.

Sabeu aquell fulano que's deia Albert, que predicava sempre moral?... Sí, eh?... Doncs, mireu: ara he sabut que té una criatura de set mesos amb una viuda.

Nois, som en un món de mones.

Aquest carai de beguda m'agrada menys cada dia.

Jo no sé si és que'm faig vell...

Cobra, Enric, cobra!...

Un tancament sobtat

Tancant amb tant mals intents i amb una empenta tant forta, no és estrany que'ls innocents deixin els dits a la porta.

Se'm diu que en els nostres rengles s'hi ha ficat el corc malvat de la discòrdia. Jo ho nego. —No neguis!... Bé prou que ho sabs que és vritat!...

—No, no és exacte!...

Lo que hi hà és que esteu cansats de tant treballà i, ¿qui ho dubta que'l cansanci és molt semblant al disgusti?... La majoria lo que vol és reposar, tornà als seus districtes, veure als electors, fè el balanc de la labor realitzada, i poguer dí: «Amics lleals: aquí teniu les lleis noves, les reformes que hem votat, les milliores, els estalvis»... —Comte, que te'ns vols rifar? —Senyors, conservem-nos sempre units i disciplinats... —Això és frescura!

—Qué baile!...

—Senyors!...

—Vés al botavant!...

—Liberal de pacatilla!...

—Bolerol!...

—Clown!...

—Carcamall!...

—Senyor president, que no alsa la sessió?

(Dring, dring!).—Ja està.

ACTE TERCER I ÚLTIM

La mateixa decoració i els mateixos personatges de l'acte primer.

—Heu vist?... Ja tenim tancades les Corts. Ara, en santa pau, ens cuidarem de la guerra, pendrem amb calma uns quants banys, mirarem de buscar quartos, fent emprèstits o augmentant les contribucions... i arriba!... D'aquí a l'Octubre, qui sab les voltes que darà Espanya!... —Comte, el temps passa volant; ens trobarem que hem d'obrir-les massa aviat. Perque, quant hi hà d'aquí a llavors?... Quatre mesos?... —Alba, sòu un ignorant; esteu molt fluixet de comptes. —No diu Octubre?

—Babau!...

I l'any?... De quin any se tracta?

—Ah!...

—Amb això us heu de ficar. Tant pot ser del nou-cents tretze com del catorze...

—Ja, ja!...

(Mentres l'Alba i el comte rixen com uns ximples, cau majestuosament el teló).

C. GUMA

NOTES OBRERES

Les accions de treball

NOSALTRES som dels qui resoltament creuen que la solució de la qüestió social no està en aqueixa enganyosa harmonia del capital i el treball que'ls sociòlegs mansois prediquen. El capital i el treball no són fets per a viure en harmonia. La seva contradicció fonamental imposa fatalment la lluita entre ells. Predicar l'harmonia de les dugues forces és o il·lusió ignocent o tàctica conservadora.

Al nostre entendre, la solució del problema social està en l'absorció del capital pel treball. Avui, el primer domini al segon. Temps a venir passarà tot lo contrari. L'evolució en aqueix sentit és lenta, però's produeix amb segura i ferma marxa.

Per això són d'una fonda eficacia aquelles reformes socials que, amb condicions per a arrelar en la vida, tendeixen a fer entrar el treball dins el clos del capitalisme. Així se facilita l'evolució del règim econòmic, l'absorció gradual del capital pel treball, fins arribar a que en el treball quedi contingut el capital.

Una de les reformes que més poden fer en l'indicat sentit és la ideada a França per en Briand i de la qual són entusiastes partidaris en Viviani i en Millerand. Aqueixa reforma consistiria en la creació d'«accions de treball» al costat de les «accions de capital» que formen la base de les grans indústries. Els obrers, ademés del seu salari, posseirien per dret propi «accions de treball», les quals tindrien economicament les mateixes ventatges de les «accions de capital». Es a dir, els treballadors, sense haver de desemborsar cap quantitat, serien accionistes de l'empresa. D'aquesta manera participarien amplemment en la repartició dels beneficis, avui zuelats en sa totalitat pel capital.

Es tant practica aqueixa reforma, i les seves conseqüències resultarien tant transcendents, que estem segurs que l'idea d'en Briand esdevindrà aviat una realitat feconda en la legislació social.

A. R. i V.

ESPECTRES?

ES noves que del Marroc van arribant són, cada punt, més greus i desconsoladores. Lo que hauria d'haver sigut senzill càstic d'uns quants moros culpables, passa a ésser una nova aventura de conquesta; i això és lo que remou les entranyes del nostre poble, amic de la llibertat, de la pau i del progrés, siga com siga.

Per a reemplaçar a les baixes dels soldats espanyols víctimes de la darrera infamia rifenya, baixes que són «escasses i de poca importancia», segons telegrams oficials, s'envien al camp de operacions, en el qual, avui, per desgracia, hi domina, tant com l'insignia patria, el paludisme, s'envien, diem, milers d'homes joves que constituïràn aviat milers de cors germans en constant engunia i neguit.

De tot això, alguns elements n'han fet ja, a Barcelona, motiu de mitings i manifestacions de protesta, sorolloses i accidentades algunes de elles, al punt d'haver-s'hi corregut la pólvora, com succehí en la del dimarts passat al Paral·lel, a les Rondes i al carrer Nou de la Rambla.

El fet és que l'efervescencia existeix; que moltes mares ploren i temen, i que molts pares clouen els punys, rabiosament, qui sab si per a mossegar-se'ls, o per a deixar-los caure... on siga.

Són espectres?... Reflexes d'un passat tempestuós?... Qui farà els possibles de que no acabim éssent-ho, quan comencen semblant-ho?

Per les apariències, apar trobar-nos altre cop en jorns febrils com aquells del 1909. El Govern per un cantó, en el comble del descredit; el poble, per l'altre, avorrit i indignat. A una banda el desvergonyiment i l'insensatesa; a l'altra, la miseria i el desengany polític.

Com aleshores, se porten homes als vaixells, silenciosament, estranyament... Com aleshores, els que manen, ineptes i esmaperduts, s'emparen en l'arbitrarietat, per a consolidar un ordre públic que no pot ésser més feble ni més trencadís.

REPICS

UAN més falta feia que les Corts estessin obertes, el comte de Romanones, aqueixa plaga que als espanyols els ha caigut en forma de President del Consell de Ministres, ha fet una de les seves rebequeries, tancant-les hermèticament.

Els seus amics diuen que, si ha tancat la porta del Congrés, ha sigut perquè'l ranco d'home, abans que tot, és un governant prudent.

Nosaltres trobem que no n'és prou, de prudent, encara.

De tenir prudencia, el governant que's troba en la seva situació de descredit i destarotament, al tancar la porta, s'hauria quedat modestament a dintre.

Es l'única manera d'esquivar els troncos i les llegums que'l menacen.

Sèt acuirats anglesos estan a punt d'arribar a Gibraltar, si no hi són a hores d'ara.

Diu que rondaran per les agües del peñón, mentres durin les batuces al Marroc.

¿Que van a fer-hi el paper de protector, o el de mero espectador, o el de señor Mariano? —Yo te empujo!— diràn.

O bé: —Si tens feina, fes-la.—

El Gran Arquitecte vulga que no'ns ajudin a caure.

Es ja ben pública i ben «notoria»—com diria qualsevol rípiós Zorrilla—l'inclinació del senyor Melquiades Alvarez cap a la vella monarquia.

En Laureà Miró, entenent-ho així, s'ha apresat a reunir els seus vástagos polítics, per a polsar-los.

No cal. El pols, com la temperatura, és inútil que'ls el prengui.

La febre i les ganes de mamar de l'oïla se'ls veu en la cara, i d'una hora lluny.

En un d'aquests dies s'ha vingut parlant bastant d'una senyora que's diu Echarrí, per haver donat una conferencia catòlica en el saló d'actes del Comitè de Defensa Social.

Que, qui és, la tal dama?

No'ls diré més sinó que la va presentar el de Santa Maria de Pomés.

Santa Maria?

Ora pro nobis.

La pista ja s'ha tenyit altra vegada de sang valenta.

Els braus tornen a fer de les seves.

I, com sempre, alguns barbres espectadors, mirant sols els negoci que l'espectacle els proporciona, tornen a esgargamellar-se, cridant: —¡Atrévetel... ¡La pica más cortal!...

Tirem-hi un vel.

Els pelegrins que varen anar darrerament a Lourdes ja tornen a ésser aquí.

Que... com els ha anat?

Els bons, tornen contents d'haver-se divertit quatre dies.

Els malalts, esperançats de curar-se un dia o altre.

Es allò que's diu:

Primer tenen la fè,

ara tenen l'esperança...

Quan rebràn la caritat,

ja seràn tots a fer malves!

Els pagesos de la provincia de Cáceres estan desesperats.

A causa dels darrers aiguats, han vist perdudes les seves cullites.

Malviatge els elements terribles!

Entre l'aigua i el foc granefat ho perdrem tot, aquesta anyada!

Els alumnes del Seminari de Girona han acordat constituir un grop esperantista.

Ara sí que creiem que això de l'idioma universal va de veres.

Quan els aprenents de capellà s'hi llicencen de cap, alguna cosa practica hi deuen trobar.

No trigarem gaire a veure algún mossèn dient missa amb el llenguatge d'en Zamenhoff.

En Manelet ja'l deu estar estudiant, per si acàs.

Noblesa obliga.

La senyora marquesa: —Ecolti, Pepeta, sab on és el gocet?

La minyona: —Està jugant amb la goceta del veí.

La senyora marquesa: —Fací'l venir desseguida. Ja sab que aquella familia no és del nostre rango!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a